

Prognozowanie i symulacja w przedsiębiorstwie

WZ

Zarządzanie i inżynieria produkcji
Studia II stopnia o profilu: A ■ P □

Przedmiot: Prognozowanie i symulacja w przedsiębiorstwie		Kod przedmiotu ZIP 2 S 01 04-0_0
Status przedmiotu:		Przedmiot obowiązkowy
Język wykładowy:		Język polski
Rok: I		Semestr: I
Nazwa specjalności:		
Rodzaj zajęć i liczba godzin:	Studia stacjonarne	
Wykład	30	
Ćwiczenia	-	
Laboratorium	15	
Projekt	-	
Liczba punktów ECTS:	3	

Cel przedmiotu	
C1	Uzyskanie wiedzy z zakresu analizy i identyfikacji szeregów czasowych
C2	Poznanie technik modelowania i identyfikacji systemów technicznych, fizycznych, gospodarczych
C3	Prognozowania zachowania systemów w przyszłości.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Matematyka
2	Statystyka

Efekty kształcenia	
	W zakresie wiedzy:
EK1	Rozumie oraz potrafi wytłumaczyć znaczenie złożonych wywodów dotyczących opisu prawidłowości, zjawisk i procesów oraz umie stosować w ich opisie język i formalizm matematyki, jednocześnie jest w stanie samodzielnie odtworzyć podstawowe twierdzenia i prawa oraz ich dowody.
EK2	Zna specjalistyczne zastosowania zaawansowanych metod statystycznych i matematycznych w zakresie prognozowania zjawisk oraz narzędzi informatycznych gromadzenia, analizy i prezentacji danych, a także wspomagania decyzji zarządczych.
	W zakresie umiejętności:
EK3	Dokonyuje obserwacji wybranych zjawisk i procesów w organizacji oraz jej otoczeniu, a także ich analizy i interpretacji przy zastosowaniu zaawansowanych ujęć teoretycznych.
EK4	Dobiera odpowiednie metody i narzędzia do opisu oraz analizy wybranych problemów i obszarów działalności organizacji i jej otoczenia oraz oceny ich przydatności i skuteczności, a w tym: z punktu widzenia ujęcia strategicznego.
	W zakresie kompetencji społecznych:
EK5	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokończenia się.

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – wykłady		
	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Obszary prognozowania w przedsiębiorstwie. Dane statystyczne. Proces prognozowania wielkości sprzedaży.	2
W2	Modele szeregów czasowych ze stałym poziomem zmiennej prognozowanej.	2
W3	Modele szeregów czasowych z trendem.	2
W4	Modele szeregów czasowych z wahaniami sezonowymi i cyklicznymi.	2
W5	Modele dla procesów niestacjonarnych.	2

W6	Modele ekonometryczne.	2
W7	Jakościowe modele prognozowania.	2
W8	Zastosowanie sieci neuronowych w prognozowaniu.	2
W9	Hybrydowe i kombinowane metody prognozowania.	2
W10	Podstawowe definicje modelowania i symulacji: symulacja dyskretna, ciągła, agentowa i hybrydowa.	2
W11	Metody modelowania procesów dyskretnych i ciągłych.	2
W12	Metody symulacji procesów dyskretnych.	2
W13	Przegląd narzędzi do symulacji procesów dyskretnych.	2
W14	Etapy przebiegu eksperymentu symulacyjnego. Metoda DOE (Design of Experiment).	2
W15	Komputerowe wspomaganie prognozowania i symulacji.	2
	Suma godzin:	30

Forma zajęć – laboratoria

	Treści programowe	Liczba godzin
L1	Omówienie technik obliczeniowych i metod zbierania danych.	1
L2	Identyfikacja szeregów czasowych ze stałym poziomem zmiennej prognozowanej.	1
L3	Identyfikacja szeregów czasowych z trendem.	1
L4	Identyfikacja szeregów czasowych z wahaniami sezonowymi i cyklicznymi.	1
L5	Identyfikacja procesów niestacjonarnych.	1
L6	Identyfikacja modeli ekonometrycznych.	1
L7	Identyfikacja modeli jakościowych.	1
L8	Zastosowanie sieci neuronowych w prognozowaniu.	1
L9	Hybrydowe i kombinowane metody prognozowania.	1
L10	Konstrukcja generatorów liczb pseudolosowych. Symulacja dyskretna, ciągła, agentowa i hybrydowa.	1
L11	Metody modelowania procesów dyskretnych i ciągłych.	1
L12	Metody symulacji procesów dyskretnych.	1
L13	Przegląd narzędzi do symulacji procesów dyskretnych.	1
L14	Etapy przebiegu eksperymentu symulacyjnego.	1
L15	Metoda DOE (Design of Experiment).	1
	Suma godzin:	15

Narzędzia dydaktyczne

1	Wykład
2	Ćwiczenia laboratoryjne

Sposoby oceny

Ocena formująca	
F1	Rozwiązywanie zadań, przykładów ze wspólnym omówieniem wyników
Ocena podsumowująca	
P1	Zaliczenie pisemne
P2	Egzamin pisemny

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie egzaminu – łączna liczba godzin w semestrze	2
Przygotowanie się do laboratorium – łączna liczba godzin w semestrze	14
Przygotowanie się do zajęć – łączna liczba	14

godzin w semestrze	
Suma	75
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	M. Cieślak, Prognozowanie gospodarcze. Metody i zastosowania, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
2	G. E. P. Box, G. M. Jenkins, Analiza szeregów czasowych. Prognozowanie i sterowanie, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1983.
3	D. Błaszczuk, Wstęp do prognozowania i symulacji, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
4	B. Pawełek, S. Wanat, A. Zeliaś, Prognozowanie ekonomiczne Teoria, przykłady, zadania, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
5	E. Nowak, Zarys metod ekonometrii. Zbiór zadań, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
6	A. Welfe, W. Welfe, Ekonometria stosowana, PWE, Warszawa 2003.

Macierz efektów kształcenia					
Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EK1	ZIP2A_W07++	C1, C3	W2- W7, L2- L7	1, 2	F1, P1, P2
EK2	ZIP2A_W17+++	C2	W5- W9, L5- L9	1, 2	F1, P1, P2
EK3	ZIP2A_U17+++	C1,C2	W1- W6, L1- L6	1, 2	F1, P1, P2
EK4	ZIP2A_U19++	C1,C2	W11- W15, L11- L15	1, 2	F1, P1, P2
EK5	ZIP2A_K11+	C1,C2,C3	W5,W6,W8,W9, L5,L6,L8, L9	1, 2	F1, P1, P2

Formy oceny – szczegóły				
	Na ocenę 2 (ndst)	Na ocenę 3 (dst)	Na ocenę 4 (db)	Na ocenę 5 (bdb)
EK1	Nie umie modelować zachowanie zjawisk ekonomicznych, technicznych itp.	Potrafi określić zachowanie zjawisk ekonomicznych, technicznych itp.	Potrafi określić i ogólnie scharakteryzować zachowanie zjawisk ekonomicznych, technicznych itp.	Potrafi określić i wyczerpująco scharakteryzować zachowanie zjawisk ekonomicznych, technicznych itp.
EK2	Nie umie stosować klasycznych metod identyfikacji zjawisk ekonomicznych, technicznych itp.	Zna klasyczne metody identyfikacji zjawisk ekonomicznych, technicznych itp.	Zna oraz potrafi ogólnie zastosować klasyczne metody identyfikacji zjawisk ekonomicznych, technicznych itp.	Zna oraz potrafi w sposób wyczerpujący zastosować klasyczne metody identyfikacji zjawisk ekonomicznych, technicznych itp.
EK3	Nie umie wyznaczyć podstawowych składowych szeregów czasowych	Potrafi określić podstawowe składowe szeregi czasowych	Potrafi określić i ogólnie scharakteryzować podstawowe składowe szeregi czasowych	Potrafi określić i wyczerpująco scharakteryzować podstawowe składowe szeregi czasowych
EK4	Nie zna klasycznych metod do symulacji zjawisk ekonomicznych, technicznych itp.	Zna klasyczne metody symulacji zjawisk ekonomicznych, technicznych itp.	Zna oraz potrafi ogólnie zastosować klasyczne metody symulacji zjawisk ekonomicznych, technicznych itp.	Zna oraz potrafi w sposób wyczerpujący zastosować klasyczne metody symulacji zjawisk ekonomicznych, technicznych itp.

EK5	Nie chce wzbogacać swoją wiedzę i umiejętności z zakresu matematyki stosowanej	Potrafi częściowo wzbogacać swoją wiedzę i umiejętności z zakresu matematyki stosowanej	Potrafi wzbogacać swoją wiedzę i umiejętności z zakresu matematyki stosowanej	Potrafi wyczerpująco wzbogacać swoją wiedzę i umiejętności z zakresu matematyki stosowanej
------------	--	---	---	--

Autor programu:	Dr Edward Kozłowski
Adres e-mail:	e.kozlovski@pollub.pl
Jednostka organizacyjna:	Katedra Metod Ilościowych w Zarządzaniu, Wydział Zarządzania PL
Osoba, osoby prowadzące:	Dr E. Kozłowski, dr J. Żurawiecki, mgr B. Przysucha